

ILVO Webinars

Veehouderij

**Evaluatie van eiwitbronnen en beschermde aminozuren
voor rundvee via *in situ* onderzoek**

Johan De Boever
Leen Vandaele

Eiwitwaarde voor rundvee

- **Darmverteerbaar eiwit:**

$$DVE = DVBE + DVME - DVMFE$$

⇒ onderhoud (± 120 g), groei (20-40 g/d), melkeiwit (± 55 g/kg M)

- **Onbestendige eiwitbalans:**

$$OEB = MREN - MREE$$

= maat voor evenwicht tussen eiwit en energie op pensniveau

Als positief: meer eiwit dan energie: surplus $NH_3 \rightarrow$ urine $\rightarrow$ milieu

Als negatief: meer energie dan eiwit $\rightarrow$ minder microbiel eiwit

⇒ best licht positief: 100 g OEB/dag

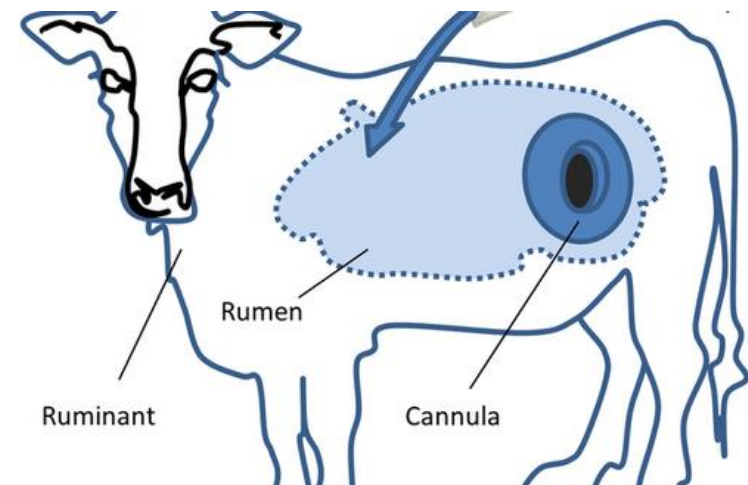

$$DVE = DVBE + DVME - DVMFE$$

$$DVBE = RE \times \%BRE \times \%DVBE$$

- **DVBE** = darmverteerbaar bestendig voedereiwit
- **RE** = ruw eiwit
- **%BRE** = % voedereiwit dat niet in de pens wordt afgebroken
→ bepaald door incubatie van nylonzakjes met voeder in de pens
- **%DVBE** = verteerbaarheid vh BRE in de dunne darm
→ bepaald via incubatie van mobiele zakjes in duodenum

In sacco of in situ techniek
Dierproeven → Ethische commissie

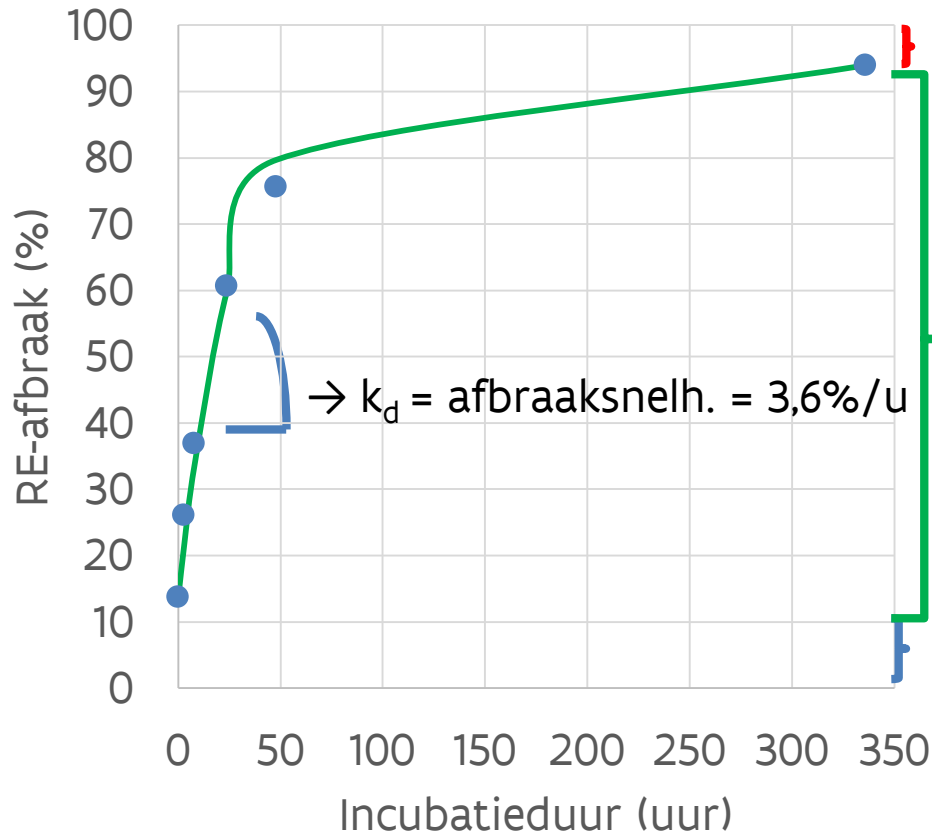
%BRE → pensincubaties met nylonzakjes

- Nylonzakjes 10 x 8 cm, poriën 37 µm (lasapparaat)
- Vullen met 2,5 g DS-eq. niet gedroogd monster
- RV's: deeltjes < 1 cm en KV's: 3 mm
- Bij 3 lacterende koeien (>15 kg M)
- Standaardrantsoen: GK & MK (50/50 op DS) + KV
- Incubatietijdstippen: 0, 3, 8, 24, 48, 72, 336 uur
- Na incubatie: zakjes in ijswater → afspoelen → diepvries
→ wasautomaat → vriesdroger → wegen → poolen residuen → analyse

DVBE = RE x %BRE x %DVBE

$$\%BRE = U + D \times [k_p / (k_p + k_d)]$$

→ U: onafbreekbare fr. = 6,0%

k_p = passagesnelheid = 6%/u

→ D: pot. afbreekbare fr.
= 100 - W - U
= 100 - 13,7 - 6,0 = 80,3%

→ W: uitwasbare fr. = 13,7%

Bv. koolzaadschroot

$$\%BRE = 6,0 + 80,3 \times [6 / (6 + 3,6)] = 56,2\%$$

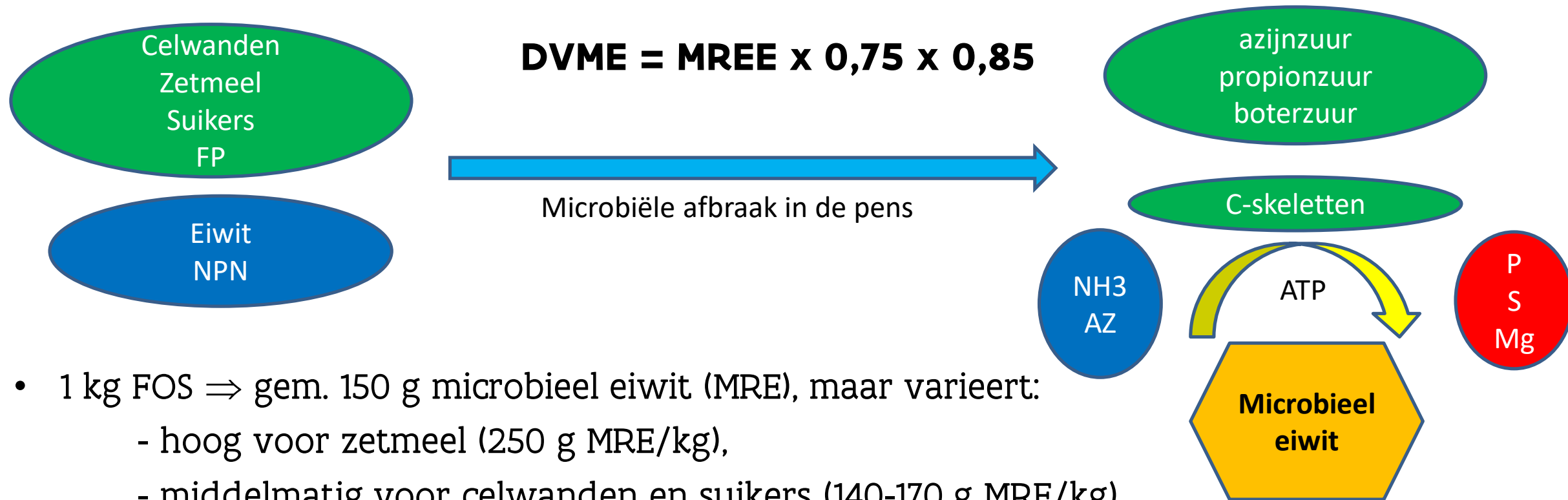
DVBE = RE x %BRE x %DVBE: mobiele zakjes

$$\%DVBE = BRE - RE \text{ in darmresidu} / BRE \times 100$$

- Voederresidu na 12 (16) u pensincubatie
- Nylonzakjes: 7x3 cm, poriën 37 μm
- Vullen met 0,6 - 1 g monster
- Twee koeien met T-cannule in duodenum
- Vóór incubatie: zakjes 1 u in pepsine-0,1N HCl bij 39°C
- In duodenum 4 zakjes per 20 min. (± 100 z tussen 8 en 17 u)
- Na darmpassage (8-12 u): collectie uit faeces (tussen 17 en 7 u)
→ afspoelen → diepvries → wasautomaat → vriesdroger → wegen → poolen residuen → analyse

$$DVE = DVBE + DVME - DVMFE$$

- 1 kg FOS $\Rightarrow$ gem. 150 g microbieel eiwit (MRE), maar varieert:
  - hoog voor zetmeel (250 g MRE/kg),
  - middelmatig voor celwanden en suikers (140-170 g MRE/kg)
  - laag voor eiwit en fermentatieproducten (100 g MRE/kg)
- 75% van microbieel eiwit zijn az
- 85% wordt verteerd in de darm

$$DVE = DVBE + DVME - \mathbf{DVMFE}$$

$$\mathbf{DVMFE = ODS \times 0,075}$$

- Het verteringsproces gaat gepaard met eiwitverliezen via enzymen, gal, epitheelcellen, mucus
- Deze endogene verliezen nemen toe naarmate een voeder moeilijker verteerbaar is
- $ODS = \text{onverteerbare DS} = 1000 - VOS - VRAS$
  - VOS = verteerbare organische stof
  - VRAS = verteerbare mineralen

Eiwitwaarde voedermiddelen (g/kg DS)

	RE	DVE	DVE/RE (%)	OEB
Vers gras (n=10)	170 ± 33	74 ± 7	44	42 ± 31
Graskuil (n=37)	158 ± 29	57 ± 8	36	45 ± 26
Maïskuil (n=50)	72 ± 8	51 ± 5	71	-35 ± 9
Perspulp (CVB, 2019)	82	95	116	-63
Sojaschroot (n=18)	485 ± 22	274 ± 29	56	170 ± 30
Bestendig sojaschroot (n=13)	514 ± 14	449 ± 24	87	30 ± 11
Koolzaadschroot (n=8)	380 ± 17	206 ± 41	54	106 ± 39
Gerst (CVB, 2019)	117	117	100	-68

Invloedsfactoren op DVE

	Positief	Negatief
Vers gras	N-bemesting	Groeistadium
Graskuil	Maaien in NM op zonnige dag (SUI) Snel voordrogen tot min. 35% DS Inoculant	Later maaien Grondverontreiniging
Maïskuil	Zetmeel (ras, afrijpen)	
Soja/koolzaadschroot	Duur en T°C toasting Formaldehyde Toasting met suikers	

- Factoren, die DVE verhogen, verlagen meestal OEB!

Schatting DVE obv laboparameters

Voeder	DVE (g/kg DS)	Parameters	Fout (%)
Graskuil (n=37)	47 - 81	RE, Cellos, DS, NDF, As	4,7
Maïskuil (n=50)	45 - 63	RE, Cellos, N-oplosbaarheid ¹	3,7
Mengvoeders (n=96)	71 - 216	RE, Cellos, N-oplosb. ² , As, RVet	7,7
Sojaschroot (n=33)	211-516	In situ 24 u, RE	3,7

¹ in water

² in boraat-fosfaatbuffer

Biobeschikbaarheid beschermde aminozuren

- Hoogproductieve dieren hebben soms extra az nodig: methionine, lysine, histidine...
- Om ze te beschermen tegen pensafbraak worden de az gecoat met:
  - synthetische polymeren, die afbreken bij lage pH
  - verzadigde vetzuren
- Screening effectiviteit coating met 2 koeien met pens- en darmfistel:
  - 1) Pensstabiliteit: nylonzakjes met product 8 u in de pens
  - 2) Darmbeschikbaarheid: kleine nylonzakjes met pensresidu 8u
1 u pepsine-0,1 N HCl (lebbmaag) → via T-fistel in duodenum → recuperatie in faeces

Besluiten

- Eiwitmetabolisme bij rundvee is complex door microbiële afbraak en groei in pens
- Rundvee heeft darmverteerbaar eiwit nodig, wat duidelijk verschilt van ruw eiwit
- De OEB van het rantsoen is best licht positief voor optimale dierproducties en minimale N-verliezen naar het milieu
- De bepaling vd eiwitwaarde van voeders en screening vd effectiviteit van beschermde az gebeurt dmv incubaties van nylonzakjes in pens en darm
- Men kan de eiwitwaarde van ruwvoeders ten dele zelf sturen en deze van grondstoffen verhogen door specifieke behandelingen
- Schatting vd eiwitwaarde is mogelijk obv laboparameters
- Er is verder onderzoek nodig naar laboparameters en in vitro methoden om de in situ eiwitwaarde te schatten en zo het gebruik van proefdieren te verminderen

ILVO Webinars Veehouderij

Bedankt voor uw aandacht

Johan.deboever@ilvo.vlaanderen.be

Tel. 09/2722590

